

26

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lutego 1972 r.

w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich.

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 22 ustawy z dnia 2 grudnia 1958 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 72, poz. 357 i z 1964 r. Nr 16, poz. 94) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Obowiązkowe ubezpieczenie zwierząt gospodarskich obejmuje bydło i konie w wieku od 6 miesięcy, należące do osób fizycznych.

2. Posiadacza traktuje się w stosunkach wynikających z obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt na równi z właścicielem.

3. Uchwałą powiatowej rady narodowej ubezpieczenie koni może być ograniczone do zwierząt w wieku poniżej 17 lat.

4. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o PZU — należy przez to rozumieć Państwowy Zakład Ubezpieczeń;
- 2) o inspektoracie PZU — należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną PZU stopnia powiatowego;
- 3) o przedstawicielu służby weterynaryjnej — należy przez to rozumieć lekarzy weterynarii oraz techników weterynarii, posiadających uprawnienia do wykonywania czynności wymienionych w rozporządzeniu, a wykonujących czynności weterynaryjne na zlecenie zakładów weterynaryjnych lub klinik wydziałów weterynaryjnych wyższych szkół rolniczych;
- 4) o obowiązkowym ubezpieczeniu — należy przez to rozumieć obowiązkowe ubezpieczenie bydła i koni na wypadek padnięcia lub dobiecia z konieczności.

5. Przepisy rozporządzenia dotyczące:

- 1) powiatów, powiatowych rad narodowych i ich prezydentów stosuje się odpowiednio do miast stanowiących po-

wiaty miejskie, miast wyłączonych z województw oraz do rad narodowych tych miast i ich prezydentów;

- 2) biur gromadzkich rad narodowych — stosuje się odpowiednio do właściwych organów administracji prezydentów miejskich (dzielnicowych) rad narodowych lub rad narodowych osiedli.

§ 2. 1. Odpowiedzialnością PZU objęte są szkody powstałe wskutek padnięcia lub dobiecia z konieczności zwierzęcia z powodu choroby lub wypadku, przy czym przez pojęcie choroby rozumie się również komplikacje powstałe w wyniku ciąży, porodu lub zabiegu przeprowadzonego przez przedstawiciela służby weterynaryjnej.

2. Uważa się, że dobiecie z konieczności nastąpiło, gdy:

- 1) przedstawiciel służby weterynaryjnej stwierdził na piśmie, że:
  - a) nie ma widoków wyleczenia zwierzęcia i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zwierzę wskutek choroby padnie w ciągu najbliższych 3 miesięcy,
  - b) ubezpieczony koń utracił całkowicie przydatność użytkową na skutek wypadku lub nieuleczalnej choroby,
  - c) agresywność zwierzęcia zagraża życiu obsługujących je ludzi;
- 2) przedstawiciel służby weterynaryjnej, a w razie niemożności uzyskania jego opinii — dwaj miejscowi doświadczeni rolnicy stwierdzą na piśmie, że w następstwie wypadku jest konieczne dobiecie zwierzęcia dla uratowania jego wartości rzeźnej (mięsa) lub skrócenia cierpień.

3. Za konie w wieku ponad 15 lat, sprzedane poza ubojnią z konieczności na rzeź w uspołecznionym punkcie skupu, PZU stosuje dopłatę w wysokości określonej w § 20, z potrąceniem kwoty spieniężenia pozostałości określonej w § 21 ust. 1.

§ 3. Na podstawie uchwały powiatowej rady narodowej za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia określony w § 2 może być rozszerzony:

- 1) na szkody powstałe z powodu uboju krowy na skutek całkowitej utraty mleczności spowodowanej nieuleczalną chorobą;
- 2) na koszty leczenia przez przedstawiciela służby weterynaryjnej i koszty sekcji zwierzęcia; zakres ubezpieczenia kosztów leczenia ustala powiatowa rada narodowa na wniosek PZU.

§ 4. 1. PZU nie odpowiada za szkody dotyczące koni i bydła:

- 1) powstałe z powodu chorób zaraźliwych, objętych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za które to szkody nie przyznano właścicielowi pomocy pieniężnej ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób;
- 2) spowodowane przez zdarzenia objęte przepisami, regulującymi inne obowiązkowe ubezpieczenia, chociażby nawet z tytułu tych ubezpieczeń odszkodowanie nie przyługiwało;
- 3) powstałe wskutek działań wojennych.

2. PZU nie odpowiada za szkody dotyczące bydła, powstałe z powodu gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych, nie ujawnionej u żywych zwierząt w drodze badania bakteriologicznego. Nie dotyczy to wypadków, gdy przy pobieraniu materiału do badania bakteriologicznego na gruźlicę zwierzę, wobec stanu grożącego padnięciem, zostanie skierowane do uboju.

3. PZU nie odpowiada za szkody dotyczące koni, jeżeli właściciel, nie wykonujący zawodu rolnika, podczas ostatniej rejestracji bydła i koni nie posiadał zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu ani też nie wpisany jest do prowadzonej przez PZU ewidencji właścicieli budynków i mienia ruchomego, objętych obowiązkowym ubezpieczeniem.

§ 5. W ciągu każdego roku kalendarzowego obowiązują w zakresie ubezpieczenia zwierząt gospodarskich normowe lub indywidualne sumy ubezpieczenia.

§ 6. 1. Na podstawie podjętej przez powiatową radę narodową uchwały o obowiązkowym ubezpieczeniu zwierząt według normowych sum ubezpieczenia, poszczególne konie są ubezpieczone na sumę jednakową dla wszystkich koni w powiecie, a poszczególne sztuki bydła są ubezpieczone na sumę jednakową dla wszystkich sztuk bydła w powiecie.

2. Normowe sumy ubezpieczenia zwierząt dla powiatu ustala się w wysokości 100% przeciętnej wartości rzeźnej bydła i 200% przeciętnej wartości rzeźnej koni, średnio umiędzionych.

§ 7. 1. Na podstawie uchwały powiatowej rady narodowej o obowiązkowym ubezpieczeniu zwierząt według indywidualnego szacunku PZU w porozumieniu z właścicielem zwierząt i przy udziale przedstawiciela biura gromadzkiej rady narodowej ustala indywidualne sumy ubezpieczenia, wyższe od sum ubezpieczenia normowych, dla użytkowego bydła i koni oraz hodowlanego bydła w wieku od 3 do 10 lat, a koni hodowlanych w wieku od 2 do 20 lat.

2. Indywidualne sumy ubezpieczenia ustala się w wysokości uzgodnionej z właścicielem w granicach do 80% war-

tości zwierząt, z tym że dla zwierząt użytkowych nie mogą być one wyższe od 200% normowej sumy ubezpieczenia. W razie niemożności uzgodnienia — sumę ubezpieczenia przyjmuje się w wysokości ustalonej według zasad określonych w § 6 ust. 2.

§ 8. 1. PZU przeprowadza corocznie, przy współudziale biur gromadzkich rad narodowych, rejestrację zwierząt podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu. Rejestracji podlegają zwierzęta w wieku od 1 roku.

2. O terminie rozpoczęcia i zakończenia rejestracji w danej miejscowości PZU zawiadamia właścicieli w drodze obwieszczeń.

3. Czynności biura gromadzkiej rady narodowej w związku z rejestracją polegają w szczególności:

- 1) na zawiadomieniu właścicieli zwierząt o terminie, sposobie i zakresie rejestracji;
- 2) na współudziale przedstawiciela biura w czynnościach rejestracyjnych i określaniu wartości zwierząt; przedstawicielem biura gromadzkiej rady narodowej może być sołtys lub inna wskazana przez biuro osoba, której jest znany stan pogłowia zwierząt na terenie gromady.

§ 9. Zwierzęta gospodarskie rejestruje się według faktycznego stanu posiadania, przy czym:

- 1) w powiatach, w których wszystkie zwierzęta ubezpiecza się na normowe sumy ubezpieczenia — rejestruje się liczbę bydła i koni u poszczególnych właścicieli;
- 2) w powiatach, w których ustala się indywidualne sumy ubezpieczenia zwierząt — rejestruje się poszczególne zwierzęta i określa ich wartość z równoczesnym oznakowaniem bydła za pomocą kolczyków lub opisem koni, pozwalającym na ustalenie ich tożsamości.

§ 10. Dla ustalenia indywidualnych sum ubezpieczenia wartość poszczególnych zwierząt określa przedstawiciel PZU, po porozumieniu z właścicielem zwierzęcia, przy udziale przedstawiciela biura gromadzkiej rady narodowej.

§ 11. PZU uprawniony jest do sprawdzania na miejscu w gospodarstwie w każdym czasie liczby i jakości zwierząt, podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu.

§ 12. PZU doręcza właścicielowi zwierząt dokument ubezpieczenia, który powinien zawierać następujące dane:

- 1) w powiatach, w których dokonano liczbowej rejestracji bydła i koni bez ograniczenia wieku koni do poniżej 17 lat, liczbę i gatunek zwierząt, wysokość normowych sum ubezpieczenia oraz należną składkę, a w powiatach, w których wiek koni ograniczono do poniżej 17 lat, ponadto wiek każdego konia oraz dokładny opis pozwalający na ustalenie jego tożsamości;
- 2) w powiatach, w których ustalono indywidualne sumy ubezpieczenia zwierząt, wartość i sumę ubezpieczenia każdego zwierzęcia, ogólną sumę ubezpieczenia zwierząt, należną składkę, numery kolczyków bydła, wiek oraz opis koni pozwalający na ustalenie ich tożsamości.

§ 13. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w dniu, w którym zwierzę osiąga wiek 6 miesięcy.

2. Odpowiedzialność PZU kończy się w razie:

- 1) sprzedaży zwierzęcia, jeżeli nabywca nie odpowiada warunkom określonym w § 1 ust. 1;
- 2) przeprowadzenia zwierzęcia na stałe do powiatu, w któ-

rym nie ma obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich;

- 3) sprzedaży zwierzęcia na rzeź;
- 4) gdy koń osiągnie 17 lat w powiecie, w którym wiek koni objętych obowiązkowym ubezpieczeniem ograniczono do poniżej 17 lat.

§ 14. 1. Właściciele zwierząt obowiązani są:

- 1) ułatwić organom PZU dokonanie wszelkich czynności związanych z ubezpieczeniem zwierząt, łącznie z oznakowaniem bydła, dla którego ustala się indywidualne sumy ubezpieczenia, oraz podać liczbę i wiek posiadanych zwierząt;
- 2) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji, żywienia i użytkowania zwierząt oraz zapobiegać szkodom;
- 3) stosować się do przepisów w zakresie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych, a w szczególności — w razie zachorowania lub wystąpienia u zwierzęcia objawów wzbudzających podejrzenie zachorowania na chorobę zaraźliwą, jak np. pryszczycę, wąglik itp., niezwłocznie zgłosić taki wypadek do zakładu weterynaryjnego, biura gromadzkiej rady narodowej, sołtysa lub bezpośrednio do powiatowego (miejskiego) lekarza weterynarii.

2. Właściciel pominiętych w czasie rejestracji zwierząt obowiązany jest zgłosić je właściwemu inspektoratowi PZU w ciągu 15 dni od ogłoszonego terminu zakończenia rejestracji w danej miejscowości.

§ 15. 1. W razie wypadku lub choroby ubezpieczonego zwierzęcia właściciel obowiązany jest wezwać niezwłocznie pomocy przedstawiciela służby weterynaryjnej i zastosować się do jego zaleceń.

2. Jeżeli w razie wypadku zwierzęcia uzyskanie pomocy przedstawiciela służby weterynaryjnej okaże się niemożliwe, właściciel obowiązany jest wezwać dwóch miejscowych doświadczonych rolników i wykonać ich zalecenia, zmierzające do uratowania życia zwierzęcia lub jego wartości rzeźnej.

3. W razie padnięcia zwierzęcia właściciel obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić terenowo właściwego przedstawiciela służby weterynaryjnej, który w uzasadnionych wypadkach przeprowadzi sekcję i ustali przyczynę padnięcia.

§ 16. 1. W razie powstania szkody właściciel zwierzęcia obowiązany jest:

- 1) zawiadomić o szkodzie właściwy inspektorat PZU niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu 24 godzin od jej powstania lub od chwili, gdy się o szkodzie dowiedział;
- 2) w razie dobitcia zwierzęcia — poddać mięso badaniu przez urzędowy organ badania zwierząt rzeźnych i mięsa;
- 3) postąpić ze zwłokami zwierzęcia w sposób ustalony obowiązującymi przepisami.

2. W ciągu 7 dni od dnia powstania szkody właściciel obowiązany jest dostarczyć inspektoratowi PZU:

- 1) zgłoszenie szkody na formularzu PZU, poświadczone przez przedstawiciela biura gromadzkiej rady narodowej lub sołtysa wsi co do wieku i stanu odżywienia zwierzęcia;
- 2) opinię przedstawiciela służby weterynaryjnej, który leczył zwierzę, oraz opinię przedstawiciela tej służby, który dokonał sekcji zwierzęcia lub poubojowego badania mięsa;
- 3) dowody stwierdzające wysokość kwot uzyskanych ze sprzedaży mięsa i skóry.

3. Jeżeli obowiązkowe ubezpieczenie obejmuje również koszty leczenia, właściciel jest obowiązany dostarczyć inspektoratowi PZU pokwitowanie poniesionych kosztów leczenia

oraz kosztów sekcji zwierzęcia, wydane przez przedstawiciela służby weterynaryjnej.

§ 17. 1. Niewykonanie przez właściciela zwierzęcia któregokolwiek z obowiązków określonych w §§ 14—16 powoduje zmniejszenie lub nieprzyznanie odszkodowania przez PZU.

2. PZU zmniejsza odszkodowanie o 50%, w razie gdy właściciel, wpisany do prowadzonej przez PZU ewidencji właścicieli budynków i mienia ruchomego objętych obowiązkowym ubezpieczeniem, w ciągu 15 dni od ogłoszonego terminu zakończenia w danej miejscowości rejestracji zwierząt nie zawiadomił inspektoratu PZU o pominięciu zwierząt podczas rejestracji i ich nie zgłosił.

3. Odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) w razie stwierdzenia złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa właściciela zwierzęcia, jeżeli miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
- 2) gdy z winy właściciela zwierzęcia niemożliwe jest ustalenie przyczyny szkody;
- 3) gdy właściciel zwierzęcia, nie wpisany do prowadzonej przez PZU ewidencji budynków i mienia ruchomego objętych obowiązkowym ubezpieczeniem, w ciągu 15 dni od ogłoszonego terminu zakończenia w danej miejscowości rejestracji zwierząt nie zawiadomił inspektoratu PZU o pominięciu posiadanych zwierząt podczas rejestracji i ich nie zgłosił.

§ 18. 1. Dla bydła i koni ubezpieczonych według normowych sum ubezpieczenia podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania jest procent normowej sumy ubezpieczenia w następującej wysokości:

1) konie:	
a) w wieku poniżej 1 roku	30%,
b) w wieku od 1 roku i poniżej 3 lat	80%,
c) w wieku od 3 lat i poniżej 11 lat	120%,
d) w wieku od 11 lat i poniżej 17 lat	80%,
e) w wieku 17 lat i starsze	40%;
2) bydło:	
a) w wieku poniżej 1 roku	20%,
b) w wieku od 1 roku i poniżej 2 lat	80%,
c) w wieku od 2 lat i poniżej 11 lat	100%,
d) w wieku 11 lat i starsze	80%.

2. W stosunku do zwierząt hodowlanych określoną w ust. 1 podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania podwyższa się o 50%.

§ 19. Dla bydła i koni ubezpieczonych według indywidualnych sum ubezpieczenia podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania stanowi indywidualna suma ubezpieczenia zwierzęcia.

§ 20. W stosunku do ubezpieczonych na normowe lub indywidualne sumy ubezpieczenia koni starych, sprzedanych na rzeź w uspołecznionym punkcie skupu w wieku ponad 15 lat poza ubojem z konieczności, oraz do zwierząt w złym stanie odżywienia w wieku od 1 roku — podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania stanowi 30% normowej sumy ubezpieczenia.

§ 21. 1. Wysokość odszkodowania ustala się przez odjęcie od podstawy do ustalenia wysokości odszkodowania 50% kwoty uzyskanej ze spieniężenia pozostałości po szkodzie.

2. Nie dokonuje się odliczeń z tytułu sprzedaży pozostałości po szkodzie, jeżeli właściciel padłego zwierzęcia przedstawi pokwitowanie właściwego terenowo zakładu utylizacyjnego lub podległego mu punktu zbiorczego z odbioru zwłok zwierzęcia.

§ 22. W razie padnięcia zwierzęcia odszkodowanie zmniejsza się o 30%, chyba że zwierzę padło wskutek wypadku lub w trakcie leczenia.

§ 23. 1. Za wartość pozostałości zwierzęcia po szkodzie uważa się udowodnioną kwotę uzyskaną w punkcie skupu zwierząt rzeźnych za sprzedane zwierzę wskutek skierowania go przez przedstawiciela służby weterynaryjnej do uboju z konieczności lub za tuszę oraz skórę sprzedane jednostce gospodarki uspołecznionej.

2. Jeżeli właściciel nie udowodnił wysokości kwoty uzyskanej ze sprzedaży mięsa albo zużyje je na własne potrzeby, PZU stosuje następujące odliczenia:

- 1) przy koniach dobitych — 40% kwoty obliczonej w myśl §§ 18—20;
- 2) przy bydłem dobitym — 60% kwoty obliczonej w myśl §§ 18—20.

3. Jeżeli właściciel nie udowodni wysokości kwoty uzyskanej ze sprzedaży skóry we właściwej jednostce gospodarki uspołecznionej, PZU stosuje odliczenia w wysokości wartości 20 kg skóry I klasy obowiązującego cennika skór surowych.

§ 24. Za szkody powstałe z powodu chorób zaraźliwych, objętych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za które to szkody przyznana została pomoc pieniężna ze środków przeznaczonych na zwalczanie chorób zaraźliwych, PZU wypłaca odszkodowanie w wysokości różnicy pomiędzy wartością szacunkową zwierzęcia, ustaloną według zasad określonych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, a wysokością przyznanego odszkodowania z budżetu Państwa. Różnica ta nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia zwierzęcia.

§ 25. W powiatach, w których obowiązkowe ubezpieczenie obejmuje również koszty leczenia, PZU wypłaca koszty leczenia i koszty sekcji zwierzęcia na podstawie pokwitowania wydanego przez przedstawiciela służby weterynaryjnej.

§ 26. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

2. Jeżeli czynności mające na celu ustalenie odszkodowania nie mogą być bez winy PZU zakończone w terminie trzech tygodni od dnia zawiadomienia o szkodzie, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu dwóch tygodni po zakończeniu tych czynności.

3. Jeżeli właściciel nie dostarczy inspektoratowi PZU w ciągu 7 dni od powstania szkody dokumentów wymienionych

w § 16 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu dwóch tygodni po otrzymaniu tych dokumentów lub po zakończeniu czynności, o których mowa w ust. 2.

4. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do czasu zakończenia postępowania karnego prawomocnym rozstrzygnięciem, jeśli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że szkoda została spowodowana czynem przestępnym popełnionym przez właściciela.

§ 27. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzą na PZU wszelkie prawa, jakie do wysokości wypłaconego odszkodowania przysługują właścicielowi zwierzęcia w stosunku do osób trzecich z tytułu ich odpowiedzialności za powstanie szkody.

2. Jeżeli właściciel zwierzęcia zrzekł się bez zgody PZU prawa do odszkodowania od osób trzecich z tytułu poniesionej straty, PZU jest wolny od obowiązku wypłaty odszkodowania.

3. Jeżeli po wypłacie odszkodowania zostanie ujawniona okoliczność, która na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia wyłącza odpowiedzialność PZU za daną szkodę lub jej część, PZU może żądać zwrotu nienależnie wypłaconej sumy odszkodowania.

§ 28. 1. W wypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami Minister Finansów na wniosek prezydium powiatowej rady narodowej złożony za pośrednictwem prezydium wojewódzkiej rady narodowej może określić dla danego powiatu w drodze rozporządzenia inne zasady ubezpieczenia aniżeli przewidziane w §§ 6—8, 17, 18 i 20.

2. Normowe sumy ubezpieczenia obowiązujące w dniu wejścia w życie rozporządzenia pozostają w mocy do czasu ich zmiany według zasad określonych w niniejszym rozporządzeniu.

§ 29. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1963 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt gospodarczych (Dz. U. Nr 33, poz. 191).

§ 30. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Finansów.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz